

«Μείζω τούτων ὄψει»

Μητροπολίτου Μεσογαίας & Λαυρεωτικῆς Νικολάου¹

Σήμερα ἡ Ἐκκλησία μας ἔχει τὴ γιορτὴ τῆς. Ἐνῶ ὅμως βάση τῆς ἡμέρας αὐτῆς ἀποτελεῖ κάποιον ἱστορικό γεγονός, ἡ ἀναστήλωση τῶν ἀγίων εἰκόνων, σήμερα δὲν γιορτάζουμε τὴν οὕτως ἢ ἄλλως ἔνδοξη ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ τιμοῦμε αὐτὸ πὺν ἠχεῖ παράξενα στὶς μέρες μας· τὴ σημασία τῶν δογμάτων. Τιμοῦμε τὴν Ὁρθόδοξη πίστη, τὴ σχέση τῆς μὲ τὴν ἀλήθεια, τὴν Ὁρθοδοξία ὡς μοναδικὴ ἔκφραση τῆς ἀλήθειας τοῦ Θεοῦ.

Τί εἶναι ὅμως ἀκριβῶς ἡ Ὁρθοδοξία; Εἶναι μία ἀπὸ τίς πολλές θρησκείες, ἐνδεχομένως ἡ καλύτερη; Εἶναι μία φιλοσοφικὴ προσέγγιση τῆς μεταφυσικῆς ἀλήθειας, πιθανὸν ἢ πιὸ ὀλοκληρωμένη; Εἶναι μία σημαντικὴ παράδοση ἱστορίας καὶ χριστιανικοῦ πολιτισμοῦ, ἴσως ἡ ἀρχαιότερη; Ἡ μήπως εἶναι κάτι ἄλλο, πέραν ἀπὸ ὅλα αὐτά, πολὺ λεπτὸ καὶ πολὺ βαθύ;

Μόλις πρὸ ὀλίγου, ἀκούσαμε μιὰ εὐαγγελικὴ περικοπὴ, ἰδιαίτερα ἐνδιαφέρουσα καὶ ἀποκαλυπτικὴ τὴ συνάντηση καὶ συνομιλία τοῦ Κυρίου μὲ τὸν Ναθαναήλ. Καὶ εἶναι ἀποκαλυπτικὴ μὲ τὴν ἐννοια ὅτι ὁ Κύριος τοῦ ἀποκαλύπτει καὶ τὸ βάθος τῆς ψυχῆς του καὶ γεγονότα τῆς ζωῆς του μὲ πολὺ ἀπλὸ ἀλλὰ ἐντυπωσιακὸ τρόπο. Τοῦ λέγει ὅτι εἶναι πραγματικὸς Ἰσραηλίτης «ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἐστὶ» (Ἰω. α' 47), στοῦ ὁποίου τὴν καρδιὰ δὲν ὑπάρχει πονηρία, δὲν ὑπάρχει κακία, δὲν ὑπάρχει σκληρότητα. Καὶ τὸ λέγει αὐτὸ χωρὶς προηγουμένως νὰ τὸν γνωρίζει, χωρὶς κάποιος νὰ τοῦ τὸ ἔχει πεῖ. Ἐκεῖνος ξαφνιάζεται καὶ τότε ὁ Κύριος προβαίνει σὲ δευτέρη ἀποκάλυψη· ὅτι λίγο πρὶν τὸν πλησιάσει τὸν εἶδε νοερὰ νὰ κάθεται κάτω ἀπὸ μιὰ συκία. Τότε, ἐκπληκτος ὁ Ναθαναήλ ξεσπᾷ σὲ μιὰ ὁμολογία πίστεως, «ὅτι σὺ εἶ ἀληθῶς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ εἶ ὁ Βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ» (Ἰω. α' 49). Ὁ Κύριος δὲν μένει σὲ αὐτό, ἀλλὰ πολὺ ἀπλᾶ τοῦ ἀπαντᾷ «ὅτι εἶδόν σε ὑποκάτω τῆς συκῆς πιστεύεις; μείζω τούτων ὄψει» (Ἰω. α' 50)· σὲ ἐξέπληξε τὸ ὅτι σὲ εἶδα πὺν καθόσουν κάτω ἀπὸ τὴ συκία; Δὲν εἶναι τίποτε τὸ νὰ σοῦ ἀποκαλύψω κάτι ἀπὸ τὴ ζωὴ σου, τὸ νὰ σὲ ἀποκαλέσω ἐνδεχομένως μὲ τὸ ὄνομά σου, ἐνῶ δὲν γνωρίζομαστε, ἢ τὸ νὰ φανερώσω καὶ κάποια ἀπὸ τὰ βαθύτερα μυστικά τῆς ψυχῆς σου. Ἄν ἔρθεις κοντά μου, «μείζω τούτων

---

¹ Ὁμιλία στὴ Συνοδικὴ Θεία Λειτουργία, Ἱ. Ναὸς Ἁγίου Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου, Αθήνα, 4.3.2012

ὄψει», πολὺ μεγαλύτερα πράγματα πρόκειται νὰ δεῖς· καὶ αὐτὴν τὴν μεγάλη ὁμολογία πού ἔκανες πολὺ διαφορετικὰ θὰ τὴν ἐπαναλάβεις καὶ θὰ τὴν ἀντιληφθεῖς.

Σὲ αὐτὴν ἀκριβῶς τὴ ρήση τοῦ Κυρίου ἀξίζει νὰ ἐστιάσουμε γιὰ λίγο τὴν προσοχή μας. Ποιὰ ἄραγε εἶναι αὐτὰ τὰ μεγαλύτερα; Τί θὰ μπορούσε νὰ εἶναι μεγαλύτερο ἀπὸ μία προορατικὴ καὶ διορατικὴ ἰκανότητα; ἀπὸ ἓνα ἐντυπωσιακὸ σημεῖο; ἀπὸ μία συνάντηση πού ὀδηγεῖ στὴν αὐθόρμητη ὁμολογία ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ ἀληθινὸς Θεός; Μέσα σὲ αὐτὰ τὰ ὑπερθετικὰ μείζονα κρύβεται ἡ βαθύτερη ταυτότητα καὶ οὐσία τῆς Ὁρθοδοξίας. Ὁρθοδοξία εἶναι ἡ διαφύλαξη, ἡ φανέρωση, ἡ μαρτυρία καὶ ἡ θέα τῶν μειζόνων καὶ ἀπὸ τὰ μεγάλα καὶ στὴ συνέχεια ἡ ἐξ αὐτῶν ἀπορρέουσα ἀναγνώριση καὶ ὁμολογία τοῦ Χριστοῦ ὡς τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ.

Τὸ περιστατικὸ μὲ τὸν Ναθαναὴλ ἀναφέρεται στὸ α' κεφάλαιο τοῦ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγελίου. Λίγο παρακάτω παρατίθενται κάποια λίγα μὲν ἀλλὰ χαρακτηριστικὰ θαύματα τοῦ Κυρίου. Τὸ πρῶτο εἶναι τὸ θαῦμα τῆς Κανά, τῆς μετατροπῆς τοῦ νεροῦ σὲ κρασί, ἀκολουθεῖ αὐτὸ τοῦ χορτασμοῦ τῶν πεντακισχιλίων, στὴ συνέχεια ἡ κατασίγαση τῆς τρικυμίας, ἡ ἀνάβλεψη τοῦ ἐκ γενετῆς τυφλοῦ –ὅλα αὐτὰ ἀσφαλῶς πιὸ ἐντυπωσιακὰ ἀπὸ τὸ πρῶτο.

Ἡ ἄλυσσίδα τῶν μεγάλων καὶ συγκλονιστικῶν ἔργων τοῦ Θεοῦ ἀποκορυφώνεται στὸ ια' κεφάλαιο μὲ τὴν ἀνάσταση τοῦ Λαζάρου. Χωρὶς ἀμφιβολία ἐδῶ ἔχουμε φτάσει στὸ μέγιστο τῶν σημείων. Ὁ Λάζαρος «τεταρταῖος» νεκρὸς, τέσσερις μέρες στὸν τάφο, πού «ὄζει», μυρίζει, καὶ ὁ Κύριος τὸν ἀνασταίνει καὶ μετὰ συνεστιάζεται μαζί του. Ὁ Κύριος ὑπερβαίνει τὸν χρόνο καὶ τὴ λογικὴ, ἐξέρχεται ἀπὸ τὰ ἀνθρώπινα μέτρα, εἶναι κυρίαρχος τῆς φύσης, κυριαρχεῖ καὶ στὴ ζωὴ καὶ στὸν θάνατο.

Εἶναι ὅμως αὐτὰ τὰ «μείζονα» τὰ ὁποῖα ὑποσχέθηκε ὁ Κύριος στὸν Ναθαναὴλ ἢ μήπως καὶ κάτι ἄλλο;

Ὁ Ἰωάννης στὸ Εὐαγγέλιο καὶ στὶς Ἐπιστολές του χρησιμοποιεῖ συχνὰ τὴ λέξη «μείζον»· μιλάει γιὰ μεγάλα –γί' αὐτὰ πού ἐπιδιώκονται, πού κατάνοοῦνται- καὶ στὴ συνέχεια γιὰ «μείζονα», γιὰ ἀκόμη μεγαλύτερα -γί' αὐτὰ πού ἀποκαλύπτονται, μέσα στὰ ὁποῖα κρύβεται ἡ ἀλήθεια. Τὸ ἴδιο καὶ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, ἐνῶ ὁμιλεῖ γιὰ τὰ μοναδικὰ χαρίσματα τοῦ Θεοῦ στοὺς πιστοὺς τῆς πρώτης Ἐκκλησίας, προχωρεῖ στὰ «κρείττονα» χαρίσματα καὶ ἀναφέρεται στὴν ἀρετὴ τῆς ἀγάπης ὡς τὸ «μέγα μυστήριον» καὶ ὡς «καθ'

ὑπερβολὴν ὁδόν»: «ζηλοῦτε δὲ τὰ χαρίσματα τὰ κρείττονα. Καὶ ἔτι καθ' ὑπερβολὴν ὁδὸν ὑμῖν δείκνυμι» (Α' Κορ. ιβ' 31).

Αὐτὴν τὴν ἀγάπη ὁ Ναθαναὴλ δὲν τὴν ἄκουσε μόνον ὡς διδασκαλία· τὴν εἶδε ἔκδηλη στὸ πρόσωπο καὶ στὴ ζωὴ τοῦ ἴδιου τοῦ Κυρίου ὡς τὸ μείζον καὶ κρείττον ὅλων τῶν χαρισμάτων, τῶν ὑπερβατικῶν σημείων καὶ τῶν ἀρετῶν, ὡς μείζον καὶ αὐτῶν τῶν θαυμάτων τοῦ Χριστοῦ.

Ὁ Ἰωάννης ὁμως συνεχίζει καὶ μὲ ἄλλα παράδοξα καὶ μείζονα. Λέει κάπου ὁ Κύριος· «ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ κακεῖνος ποιήσει καὶ μείζονα τούτων ποιήσει» (Ἰω. ιδ' 12). Ὁ λόγος αὐτὸς ἀξίζει ἰδιαίτερης προσοχῆς! Κάθε πιστὸς ποὺ συντηρεῖ τὴν ἐνέργεια τοῦ βαπτίσματός του στὴν κολυμβήθρα τῆς Ἐκκλησίας μας τὰ ἔργα ποὺ ὁ Κύριος ἐποίησε ποιεῖ καὶ μπορεῖ «μείζονα τούτων» νὰ ἐπιτελέσει.

Αὐτὸ συνέβη μὲ τοὺς ἁγίους ἀποστόλους. Αὐτοί, ὅπως ἀναφέρεται στὸ ε' κεφάλαιο τῶν Πράξεων, ἔκαναν «σημεῖα καὶ τέρατα» (στ. 12), ὁ δὲ Πέτρος θεράπευε καὶ μὲ μόνη τὴ σκιά του (στ. 15). Κάτι τέτοιο δὲν συνέβη μὲ τὸν Κύριο. Ἀνάλογα καὶ μεγαλύτερα κατορθώματα συναντᾶ κανεὶς καὶ στὰ μαρτύρια τῶν ὑπολοίπων ἀποστόλων καὶ γενικὰ στὴ ζωὴ τῶν ἁγίων τῆς Ἐκκλησίας μας. Ὁ ἅγιος Ἀλύπιος ἔζησε πενήντα τρία συναπτὰ χρόνια πάνω σὲ μιὰ κολώνα· γι' αὐτὸ καὶ ὀνομάσθηκε κωνίτης! Ἡ ὁσία Μαρία ἢ Αἰγυπτία ἀποτελεῖ ἕνα ἄλλο παράδειγμα. Ὁ Κύριος ἔζησε σαράντα μέρες στὴν ἔρημο. Αὐτὴ ἔζησε σὲ πλήρη μόνωση σαράντα ἑπτὰ χρόνια στὴν ἔρημο τοῦ Ἰορδάνου. Αὐτὸ εἶναι ὄντως μεγάλο! Εἶναι ὁμως καὶ τὸ μείζον;

Ὅχι! Αὐτὸ δὲν εἶναι τὸ μείζον. Αὐτὸ δείχνει τὸ μείζον. Ὁ Κύριος δὲν κρατᾷ τὴ δύναμη Του γιὰ τὸν ἑαυτό Του, γιὰ νὰ ἐπιτελεῖ μόνον Αὐτὸς σημεῖα. Δὲν κρατᾷ γιὰ τὸν ἑαυτό Του τὴν ἀγιότητα ἢ τὸν λόγο Του, γιὰ νὰ τὰ προσφέρει σὲ μᾶς, νὰ κοιτοῦμε ἐντυπωσιασμένοι καὶ νὰ εἴμαστε ἐκτός. Ἀλλὰ τὰ προσφέρει ὅλα, καὶ δύναμη καὶ λόγο καὶ ζωὴ ὡς δυνατότητα στοὺς πιστοὺς, ἔστω καὶ ἂν εἶναι μικροί, ἀδύναμοι ἢ καὶ ἁμαρτωλοί. Εἶναι κοινω- νούμενος, «προσφέρων καὶ προσφερόμενος, κλώμενος καὶ ἐκχυνόμενος καὶ διαδιδόμενος». Αὐτὸ εἶναι τὸ μείζον. Τὸ ὅτι ποιοῦν οἱ ἄνθρωποι καὶ μείζονα στὸ ὄνομά Του εἶναι ἀπόδειξη τῆς κοινωνίας Του. Αὐτὸ τὸ δῶρο, ἀποτελεῖ μείζονα ἐμπειρία ἀπὸ τὴν ἀποκάλυψη ποὺ ἔκανε στὸν Ναθαναήλ.

Ἄς προχωρήσουμε ἕνα ἀκόμη βῆμα. Λίγο πρὶν μιλήσει ὁ Κύριος γιὰ τὸ σῶμα καὶ τὸ αἷμα Του στοὺς μαθητὲς καὶ στοὺς παρόντες ἐκεῖ Ἰουδαίους,

λέγει τὸ ἐξῆς: «ὁ γὰρ πατὴρ φιλεῖ τὸν υἱὸν καὶ δείκνυσιν αὐτοῦ πάντα ἃ αὐτὸς ποιεῖ καὶ μεῖζονα τούτων δείξει αὐτῷ ἔργα ἵνα ὑμεῖς θαυμάζητε» (Ιω. ε' 20), δηλαδή ὁ Θεὸς Πατὴρ ἀγαπᾷ τόσο τὸν Θεὸ Υἱό, τὸν Κύριο, ὥστε κάθε τι τὸ ὁποῖο κάνει Τοῦ τὸ φανερῶνει καὶ τὸ ἐνεργεῖ μαζί Του, ἀλλὰ καὶ διὰ Αὐτοῦ θὰ δείξει καὶ μεγαλύτερα ἔργα, πού ἐσεῖς θὰ τὰ θαυμάζετε.

Ποιά εἶναι αὐτά τὰ μεγαλύτερα ἔργα τοῦ Θεοῦ; Εἶναι ἡ Θεία Οἰκονομία, δηλαδή τὸ γεγονὸς τῆς Ἐνσαρκώσεως τοῦ Θεοῦ καὶ Λόγου, ἡ Μεταμόρφωση, τὸ Πάθος, ἡ Ἀνάσταση, εἶναι προηγουμένως ἡ προσφορά τοῦ μυστηρίου κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου, εἶναι ἡ Ἀνάληψη, ἡ Πεντηκοστή. Αὐτὰ ὅλα συναποτελοῦν τὸ μεῖζον ἔργο τοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀποκάλυψη αὐτοῦ τοῦ ἔργου εἶναι ὅ,τι μεγαλύτερο μπορεῖ νὰ δοθεῖ σὲ ἕνα πιστό. Αὐτὸ γίνεται μέσα ἀπὸ τὴ βίωση τῆς θεολογίας. Στὴν οὐσία εἶναι διὰ πίστεως μετοχὴ στὸ μυστήριον τῆς σωτηρίας, μετοχὴ στὰ γεγονότα πού προηγουμένως ἀπὸ ἐμᾶς καὶ ἔπονται. Ὁ Ναθαναὴλ δὲν εἶδε τὴ Γέννηση τοῦ Κυρίου, δὲν ἦταν παρὼν στὴ Μεταμόρφωση, οὔτε ἀπὸ ὅ,τι φαίνεται σὲ ἀναφορὰς τῶν εὐαγγελιστῶν, ἦταν παρὼν στὴ Σταύρωση καὶ φυσικὰ κανεὶς δὲν ἦταν παρὼν στὴν Ἀνάσταση. Δέχθηκε ὅμως τὴν ἀποκάλυψη τοῦ μυστηρίου. Συνήντησε τὸν Κύριο Ἀναστάντα «ἐπὶ τῆς θαλάσσης τῆς Τιβεριάδος» (Ιω. κα' 1,2). Αὐτὸ εἶναι τὸ μεῖζον, γιὰ τὸ ὁποῖο τελικὰ ἔδωσε καὶ τὴ ζωὴ του.

Ἔτσι, ὁ κάθε ἕνας μας δὲν βλέπει μόνο τί κάνει ὁ Θεὸς οὔτε μόνο τί δίνει ὁ Θεός, ἀλλὰ μπορεῖ τελικὰ νὰ ἀναγνωρίσει ποιὸς εἶναι ὁ Θεός. Ὅχι μόνον νὰ δεῖ τὰ ἔργα Του, οὔτε νὰ διακρίνει τίς ἐνέργειές Του, οὔτε τὰ σημεῖα πού ἔμμεσα Τὸν φανερῶνουν, ἀλλὰ νὰ ἀντικρύσει Αὐτὸν «καθὼς ἐστίν», ὅπως λέγει ὁ Ἰωάννης (Α' Ιω. γ' 2). Νὰ ζεῖ τὸν Θεὸ ὄχι ὅπως Τὸν φαντάζεται, οὔτε ὅπως Τὸν περιγράφουν τὰ βιβλία, ἀλλὰ ὅπως τοῦ ἀποκαλύπτεται ὁ Ἴδιος, ὅπως Αὐτὸς εἶναι.

Ὁρθόδοξία εἶναι ἡ θέα τῶν μεζόνων. Ἡ ἐμπειρία τοῦ «καθὼς ἐστίν». Ἡ χρῆση ὅλων αὐτῶν τῶν ὑπερθετικῶν ἀγιογραφικῶν ὄρων, ὅπως τὸ μεῖζον τῶν σημείων, τὰ κρεῖττονα τῶν χαρισμάτων, τὸ περισσὸν τῆς ζωῆς, τὸ καινὸν μυστήριον, τὸ ὑπερπερίσσευμα τῆς χάριτος, ἀποτελεῖ τὸ περίγραμμα τοῦ Ὁρθόδοξου φρονήματος. Ἡ Ὁρθόδοξία μεταφέρει τὴν ἀλήθεια τῆς θεότητος στὴν πραγματικότητα τῆς ζωῆς, μπολιάζει τὴ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὴν ἐμπειρία τοῦ ἀκτίστου, τοῦ ἀκατανοήτου, τοῦ ἀπρόσιτου. Μὲ τὸν τρόπο αὐτόν, ἀνάγει τὴν ψυχὴ τοῦ κάθε πιστοῦ στὸ μέγιστο τοῦ ὕψους τῆς,

τῆς προσδίδει τὴ μεγαλύτερῃ τῆς ἔκτασι, τὴν διαστέλλει καὶ τελικῶς μὲ ὀρμὴ τὴν ὠθεῖ στοὺς πιὸ ἀπόμακρο σημεῖο πού αὐτὴ μπορεῖ νὰ φθάσει. Τὴν βγάζει ἀπὸ τὰ στενὰ ὄρια τοῦ ἀνθρώπινου καὶ τὴν μεταφέρει στὴν «ἐλευθερία τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ» (Ρωμ. η' 21).

Ὅλα αὐτὰ προσφέρονται ἔστω καὶ ἂν ἐμεῖς δὲν θὰ τὰ καταφέρουμε, ἔστω καὶ ἂν μᾶς φαίνονται τόσο μεγάλα πού δὲν μποροῦμε οὔτε νὰ τὰ σκεφτοῦμε. Καὶ ἀσφαλῶς ἔτσι εἶναι. Παρὰ ταῦτα, ἡ Ἐκκλησία μας τὰ διαφυλάσσει ὡς ἄλλη κιβωτός, τὰ ἐπαναλαμβάνει καὶ τὰ προσφέρει διαρκῶς στοὺς πιστοὺς ὡς βίωμά της καὶ ὡς ὄραμα καὶ προοπτικὴ μας. Ἀκόμη κι ἂν δὲν ζήσουμε αὐτὲς τὶς μείζονες καταστάσεις, τουλάχιστον μποροῦμε νὰ ἐμπνεόμαστε ἀπὸ αὐτές, νὰ τὶς ἐπιθυμοῦμε, νὰ τὶς πιστεύουμε ὅτι ὑπάρχουν, νὰ τὶς διακρίνουμε στὸν ὀρίζοντα τῶν προοπτικῶν μας, νὰ διαμορφώνουν τὸ φρόνημα καὶ τὸν προσορισμὸ μας, νὰ ξεπερνῶμε μὲ τὸ πνεῦμα καὶ τὸ ἦθος τους τὶς ὅποιες κρίσεις μας.

Οἱ ὄροι πού ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία χρησιμοποιεῖ στὴ θεολογία της ἐκφράζουν τὴν ἀνωτέρα δυνατὴ κατάστασι καὶ γιὰ τὸν ἄνθρωπο. Αὐτὴν τῆς θεώσεως, δηλαδὴ τῆς μετὰ τοῦ Θεοῦ κοινωνίας, γύρω ἀπὸ τὴν προοπτικὴ τῆς ὁποίας δομεῖται ἡ Ὁρθόδοξη ἀνθρωπολογία. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀπάντησι τῆς Ὁρθοδοξίας στὴν διὰ μέσου τῶν αἰώνων προσπάθειά ἀπομείωσις τοῦ ἀνθρώπου ὡς εἰκόνας τοῦ Θεοῦ καὶ ἰσοπέδωσίς του στοὺς ἐπίπεδο τῆς ἐφημερότητος καὶ τῆς βιολογικῆς ζωικότητος.

Ἡ Ὁρθοδοξία δὲν εἶναι ἓνα θρησκευτικὸ ἰδεολόγημα πού καλεῖται κανεὶς νὰ υἰοθετήσῃ, οὔτε ἓνα θεολογικὸ φιλοσόφημα πού πρέπει νὰ ἀποδεχθοῦμε, οὔτε ἓνα ἠθικὸ σύστημα μὲ τὸ ὁποῖο ἀρκεῖ ὁ πιστὸς νὰ συμμορφωθεῖ. Ἡ Ὁρθοδοξία εἶναι ἡ ἀλήθεια πού προτρέπεται ὁ καθένας μας νὰ πιστεύσῃ, σύμφωνα μὲ αὐτὴν νὰ ζήσῃ καὶ μέσα ἀπὸ αὐτὴν νὰ ἐλευθερωθεῖ. Εἶναι ἡ θέα τῶν μειζόνων καὶ ἀπὸ τὰ θαύματα, εἶναι ἡ ἐπιλογὴ τῶν κρειττόνων καὶ ἀπὸ τὰ χαρίσματα, εἶναι ἡ ὁδὸς τῆς ἀνάδειξις τοῦ ἀνθρώπου σὲ θεόμορφο πλάσμα, εἶναι θεία ἀποκάλυψις πού ὀδηγεῖ στὴν ἑτερότητα τῆς λογικῆς, εἶναι ἡ μόνη διέξοδος στὰ ἀδιέξοδα τῶν πάσης φύσεως προσωπικῶν ἢ καὶ κοσμικῶν κρίσεων.

Ὁρθοδοξία εἶναι ἡ βίωσι τῆς μετάνοιας, ὅπως παρουσιάζεται στὴν ἀκρότητά της ὡς μείζων πύλη σωτηρίας στὸν βίον τῆς ὁσίας Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας τὴν ὁποία καὶ θὰ τιμήσουμε τὴν Ε' Κυριακὴ τῶν Νηστειῶν· εἶναι ἡ ὁδὸς τῶν ἀρετῶν, ὅπως αὐτὴ ἀναδεικνύεται ὡς μείζων ἔργο τοῦ κάθε

πιστοῦ στό ὑπέροχο βιβλίό τῆς Κλίμακος τοῦ Ἰωάννου πού θά θυμηθοῦμε τήν Δ' Κυριακή τῶν Νηστειῶν· εἶναι ὁ θησαυρός τῆς θεολογίας τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, τοῦ ὁποῖου τῆ μνήμη θά γιορτάσουμε τήν προσεχῆ Β' Κυριακή τῶν Νηστειῶν καί ἡ ὁποία ἀναδεικνύει τή θέωση ὡς μείζονα προοπτική τοῦ ἀνθρώπου· εἶναι ἡ ἀναγνώριση τοῦ Σταυροῦ τοῦ Κυρίου, τόν ὁποῖο θά προσκυνήσουμε τήν Γ' Κυριακή τῶν Νηστειῶν ὡς ζωή καί ἀνάσταση. Τί τούτων μείζων;

Εἶναι μεγάλη εὐλογία νά εἶναι κανεῖς Ὁρθόδοξος χριστιανός. Εἶναι ἀναγκαῖο νά δοξάζουμε τόν Θεό πού βαπτισθήκαμε Ὁρθόδοξοι καί μποροῦμε νά ἀναβαπτίζομαστε στήν κολυμβήθρα αὐτῶν τῶν ἀληθειῶν. Εἶναι ὄντως τὸ μείζον τῶν δώρων. Γι' αὐτὸ καί εἶναι ἀπόλυτα ἀναγκαῖο νά ἐπιστρέψουμε τελικά στήν αὐθεντική Ὁρθοδοξία μας. Κυρίως ἐμεῖς οἱ Ὁρθόδοξοι! Οἱ γεννημένοι Ὁρθόδοξοι νά γίνουμε γνήσιοι Ὁρθόδοξοι. Νά δώσει ὁ Θεὸς γιὰ ὅλους μας! Ἀμήν!